

Onderwerp

Stand van zaken participatie

Kern mededeling:

Met deze mededeling worden Provinciale Staten (PS) geïnformeerd over de stand van zaken rondom het participatiebeleid: het vervolg van de inspiratiesessies en de provinciale 'gereedskapskist', het proces rond het uitdaagrecht en de participatieverordening.

Mededeling:

Zoals vermeld in het coalitieakkoord en bekrachtigd in het Provinciale Statenbesluit van 13 december 2023, zijn er in de eerste helft van 2024 (8 april en 24 juni) twee inspiratiesessies georganiseerd, waarin diverse participatie-instrumenten zijn besproken. Het doel was een provinciale 'gereedskapskist' met participatie-instrumenten participatie te ontwikkelen en meer duidelijkheid te creëren over de rol van Provinciale Staten (PS) binnen het participatiebeleid.

Terugblik inspiratiesessies

Tijdens de twee sessies zijn zowel potentiële participatie-instrumenten (burgerpanel, burgerberaad, referendum) als werkwijzen (het betrekken van het stille midden en deep democracy) besproken. Hiermee is tegemoetgekomen aan de moties die op dit onderwerp zijn ingediend:

- Motie PS 8-11 '23 'Haal ook groepen met een afstand tot de politiek erbij' (3192772): *"Bij het creëren van de gereedskapskist voor Instrumenten voor participatie en andere Initiatieven voor burgerparticipatie In de toekomst, onderzoek te verrichten naar welke groepen een afstand hebben tot de (Flevolandse) politiek en gericht aandacht te besteden aan en investeren in het bevorderen van de participatie van deze groepen"*
- PS 13-12-2023: Toezegging door gedeputeerde dat het referendum als een van de instrumenten wordt meegenomen in de inspiratiesessies
- Amendement G, PS 13-12-2023, Participatieladder: instrumenten en rol: *"Aan de hand van de in te plannen inspiratiesessies een gereedskapskist te ontwikkelen om die gericht in te zetten bij participatie, en daarbij:*
 - *Bij de niveaus van de participatieladder aan te geven welke instrumenten passend zijn;*
 - *Bij elk participatieniveau aan te geven wat de kader stellende en controlerende rol van Provinciale Staten zou moeten zijn;*
 - *Aan te geven wat dit betekent voor de rolverdeling tussen Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten."*

Zoals reeds benoemd in het coalitieakkoord zien Gedeputeerde Staten (GS) het digitaal burgerpanel en het burgerberaad als potentiële participatie-instrumenten. Het referendum is ook uitgebreid besproken in de inspiratiesessies. Op basis van de gesprekken in de inspiratiesessies komen GS op dit moment tot de conclusie dat de nadelen van een referendum zwaarder wegen dan de voordelen.

Er zijn echter nog veel instrumenten niet besproken, die mogelijk wel passen bij nieuwe gebieds- en beleidsontwikkelingen. GS werken daarom niet met een

Registratienummer

3364458

Datum

4 februari 2025

Expertiseteam

ETBA

Openbaarheid**Openbaar****Portefeuillehouder****Simonse, J.N.**

**Ter kennisname aan PS en
burgerleden**

Mededeling

Bladnummer

2

Registratienummer

3357582

“verzegelde” gereedheidskist, maar putten uit het instrumentarium dat zich eigenlijk altijd door ontwikkelt. Er zijn veel participatievormen, zie bijvoorbeeld ProDemos waar een participatiewijzer is ontwikkeld met zo’n 15 methoden, waar ook voor Flevoland passende methoden bij zitten: [ParticipatieWijzer](#).

GS zullen dergelijke participatiewijzers gebruiken om het volledige instrumentarium voor participatie gericht te kunnen inzetten en per beleidsontwikkeling of project een zorgvuldige afweging te maken welk instrument voor de specifieke situatie geschikt is.

Rol Provinciale Staten

Een van de beoogde doelen van de inspiratiesessies was helderheid te krijgen over de rol van PS rond participatie. Er zijn in het participatiebeleid reeds kaders vastgesteld over de rol van PS, en in september 2024 zijn de [samenwerkingsafspraken tussen PS en GS](#) vastgesteld in het kader van de Omgevingswet.

PS kunnen in een vroeg stadium toetsen of de voorgestelde of gekozen participatiemethode recht doet aan de uitgangspunten in het vastgestelde Participatiebeleid Provincie Flevoland (2024). Zij kunnen dus vanuit hun kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol adviseren of suggesties doen over de ruimte voor participanten, het voorgenomen proces en de bij participatie te betrekken partijen.

Op basis van de genoemde kaders zijn de processen daarom zo ingericht dat PS in een vroeg stadium betrokken worden:

- Voor omgevingsprogramma’s krijgen Provinciale Staten een Plan van Aanpak voorgelegd waarbij ook de in te zetten participatie-instrumenten worden beschreven, conform de samenwerkingsafspraken tussen Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten in het kader van de Omgevingswet.
- Voor de Omgevingsvisie en beleidsvoorstellen die niet de fysieke ruimte betreffen, wordt er gewerkt met startnotities waarin de wijze van participatie ook wordt benoemd (bij de voorbereiding, bij de uitvoering en bij de evaluatie van beleid, om zo Flevoland mede vormgevers te maken van de ontwikkeling van Flevoland, conform het in 2024 vastgestelde Participatiebeleid).

Voorbeelden van onderwerpen waar deze periode nog een startnotitie, dan wel plan van aanpak voor wordt verwacht zijn:

- Volkshuisvestingsbeleid (2025)
- Waterstof experimentenkader (2025/2026)
- Beleid erftransformaties

Voor de nieuwe Provinciale Omgevingsvisie zijn PS al in het voorstadium betrokken en hebben zij de startnotitie en het participatieplan op [24 april 2024 al vastgesteld](#).

Eigen initiatief

PS hebben zelf ook de mogelijkheid een initiatiefvoorstel te doen over participatievormen (zoals het starten van een burgerberaad) bij een thema waar zij dat nodig achten.

Uitdaagrecht

Het uitdaagrecht is niet besproken in de inspiratiesessies. Dit is dan ook een instrument van inwoners en organisaties en niet van PS en GS. Het is belangrijk dat er spelregels voor het uitdaagrecht worden opgesteld, die terug moeten komen in de participatieverordening. Het uitdaagrecht wordt binnenkort (Q1 2025) via de reguliere vergadercyclus in de vorm van ontwerp-beleid ter besluitvorming voorgelegd aan PS. In het beleid voor uitdaagrecht staan de kaders waarbinnen inwoners, organisaties en mede-overheden gebruik kunnen maken van het uitdaagrecht.

Mededeling

Bladnummer

3

Registratienummer

3357582

Participatieverordening

Op 29 mei 2024 hebben PS het Participatiebeleid Provincie Flevoland definitief vastgesteld. In het Statenvoorstel van het participatiebeleid heeft het college aangekondigd dat, na inwerkingtreding van het wetsvoorstel Versterking participatie op decentraal niveau, begonnen zal worden met het opstellen van een participatieverordening. In juni 2024 heeft de Eerste Kamer dit wetsvoorstel aangenomen, waarmee o.a. de Provinciewet wordt gewijzigd. De Wet versterking participatie op decentraal niveau is per 1 januari 2025 inwerking getreden.

Kern van deze wet is om de inspraakverordening te vervangen door een participatieverordening. Hiervoor geldt een overgangstermijn van twee jaar. De provincie heeft op dit moment de vigerende Inspraakverordening Flevoland 2006. Hierin staan regels voor hoe inwoners en andere belanghebbenden via inspraak bij onder andere de voorbereiding van beleid en regelgeving worden betrokken. In de nieuwe participatieverordening zal aanvullend opgenomen moeten worden hoe de samenleving wordt betrokken bij de uitvoering en de evaluatie van beleid.

In de wet is ook een verplichting opgenomen met betrekking tot het uitdaagrecht als bijzondere vorm van participatie. In de participatieverordening moeten voorwaarden worden bepaald waaronder inwoners en maatschappelijke partijen taken van de provincie kunnen uitvoeren.

Bij het opstellen van een participatieverordening worden de volgende bouwstenen gebruikt:

- a) De huidige inspraakverordening Flevoland 2006
- b) Participatiebeleid Provincie Flevoland (2024)
- c) Het (Ontwerp)beleid Uitdaagrecht (voorzien Q1 2025)

Het streven is om in het najaar van 2025 een voorstel voor het vaststellen van een ontwerp participatieverordening aan uw Staten voor te leggen.

Bijlagen

n.v.t.